

การประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชน

ในตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

AN APPLICATION OF THE VIRTUES CONDUCTIVE TO BENEFIT IN DAILY LIFE OF
PEOPLE IN CHINGCO SUB-DISTRICT, SINGHANAKORN DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE

พระครูสมุห์ชยानันท์ ธรรมธีโร (แทนประมุข)¹

Phrakrusamut Chayanant Thammatheiro (Thaenpramul)¹

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2564

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา 2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่างกัน และ 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมในการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนครจังหวัดสงขลา ใช้ตาราง Taro Yamane จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 375 คน เครื่องมือใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน ค่า t-test และ ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า :

1. ประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิต พบว่า ระดับการศึกษา, รายได้ มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ส่วน 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศ, อายุ, อาชีพ มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

¹นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

¹Master's degree students Program in Buddhist Sociology Faculty of Social Sciences Mahamakut Buddhist University

Corresponding author; Email: Chyananththaenpramul@gmail.com

(Received: 21 August 2022; Revised:-; 25 August 2022 , Accepted: 5 September 2022)

3. ประชาชนได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธรรมมีกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิต มีความขยันหมั่นเพียรประกอบอาชีพ เห็นคุณค่าของทรัพย์ ใช้ปัญญาเลือกคบแต่คนดี โดยยึดหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

คำสำคัญ : 1. การดำเนินชีวิต 2. ทฤษฎีธรรมมีกัตถประโยชน์ 3. ประยุกต์

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper are as follows: 1. to study the application of the Virtues Conductive to Benefit principle in the daily life of the people in Chinko Sub-district, Singhanakhon district, Songkhla province; 2. to compare the application of the Virtues Conductive to Benefit in the daily life of people in Ching Kho Sub-district, Singhanakhon district, Songkhla Province with different gender, age, education level, occupation, and income and 3. The guideline for promotion of the Virtues Conductive to Benefit principle in the daily life of the people in Chinko Sub-district, Singhanakhon district, Songkhla province, by using the table from Taro Yamane's the number of sample 375 person tools used of questionnaires. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and ANOVA

The results of the research were found as follows :

1. The people in ChinKo Sub-district, Singhanakhon district, Songkhla province have applied. " the Virtues Conductive to Benefit principle " .In overall is at a high level

2. Comparison of the application of the Virtues Conductive to Benefit principle in daily life According to personal factor, it was found that, The different educational levels and different incomes, The application of the Virtues Conductive to Benefit principle in life were different at the level of significance at 0.05, the other three variables are different sex, different ages, different careers. The application of the Virtues Conductive to Benefit principle in daily life were different at the level of significance at 0.05.

3. The suggestions on ways to promote the application of the Virtues Conductive to Benefit principle that has been used and will be effective in the present in life, which includes be diligent, conduct a career. see the value of wealth. use

wisdom in choosing to associate with good. by adhering to the principle of living a life of a self-sufficient lifestyle.

Keywords: 1. Daily life 2. The virtues conducive benefits 3. Applied

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำวิจัย

การดำเนินชีวิตของประชาชนคนไทยในสังคมปัจจุบัน มีปัญหาทางสังคมมากมายที่เกิดขึ้น แต่ละสังคมอาจมีปัญหาไม่เหมือนกัน เพราะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองแตกต่างกัน ในสังคมไทยมีปัญหาที่สำคัญ ๆ เกิดขึ้นดังกล่าวแล้ว และก็ยังมียังอีกหลายปัญหา ที่มีอยู่ในสังคมไทย ซึ่งควรจะได้ให้ความสนใจเช่น ปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรม ปัญหาอบายมุข ฯลฯ (สุพัตรา สุภาพ, 2521) ปัญหาเหล่านี้ในสังคมปัจจุบันผู้คนโดยทั่วไปไม่ว่าจะอยู่ในระดับไหนในสังคมไทยจะรู้สึกขาดความมั่นใจในความปลอดภัย รู้สึกมีปมด้อย ขณะเดียวกันอีกด้านหนึ่งของสังคมปัจจุบันก็ช่วยให้นักในสังคมหลงใหลไปกับกิเลสตัณหาต่าง ๆ สังคมจึงเต็มไปด้วยอบายมุขทุกรูปแบบ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้คนจำนวนมากต้องการแสวงหาสะสมวัตถุกันมากขึ้น ทำให้อาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น มีการเบียดเบียน รวมถึงมีการฆ่ากันตายมากขึ้น เพราะว่าคนในสังคมไทยได้รับเอาอิทธิพลจากค่านิยม รสนิยม สมัยนิยม และวัฒนธรรมหลายกระแสจากชาติต่าง ๆ ตามที่ปรากฏให้เห็นอยู่เสมอในสังคมปัจจุบันปัญหาด้านสังคมอาจสรุปเป็นข้อความสั้น ๆ แต่น่าคิดอย่างยิ่งว่า “เศรษฐกิจก้าวหน้าสังคมมีปัญหาการพัฒนาไม่ยั่งยืน” (มนูญ มุกข์ประดิษฐ์, 2545) สังคมไทยปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามวัตถุเป็นอย่างมาก แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวหาได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขที่แท้จริงของคนไทยไม่ค่านิยมวัตถุมีกิเลสมากขึ้น และสิ่งที่ขาดคือ ศีลธรรม สภาพสังคมที่พองเปราะเพราะรับอิทธิพลอารยธรรมตะวันตก” (สุวิทย์ รุ่งวิสัย, 2526) ปัจจุบันนี้สาเหตุปัญหาของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของตำบลสิงโคนี้ จะพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลสิงโคนั้นจะมีปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการกู้หนี้ยืมสินทั้งในและนอกระบบนั้นเสียเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นภายในระดับบุคคลหรือครอบครัวซึ่งสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นมาภายในเขตพื้นที่ของตำบลสิงโคนี้ไม่ว่าจะมีหน่วยงานจากภาครัฐเอกชน ฯลฯ จะเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาก็ตามแต่ว่าสภาพสาเหตุของปัญหภายในเขตพื้นที่ของตำบลสิงโคนั้นก็ไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาลดน้อยถอยลงได้ มีแต่ที่จะเพิ่มปัญหามากยิ่งขึ้น ดังนั้นก็ต้องอาศัยหลักธรรมเพื่อที่จะนำมาพัฒนา การนำหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ (สารานุกรมเสรี, 2564) ได้แก่ อุดมฐานสัมปทา คือถึงพร้อมด้วยความขยันหมั่นเพียรรักษาสัมปทา คือถึงพร้อมด้วยการรักษากัลยาณมิตตา คือคบคนดีเป็นมิตร สมชีวิตาคือมีความเป็นอยู่เหมาะสม มาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลสิงโค ประชาชนต้องมีความรู้จักพอประมาณ เป็นผู้พอใจตามที่ตนมี ตนได้ก็เพื่อเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความดีงามอันประกอบไปด้วยความสุขในโลกนี้อย่างแท้จริง

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้ศึกษา จึงมีความสนใจที่จะนำเอาเรื่องหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์มาประยุกต์ใช้เพื่อให้ประชาชนในสังคม ได้ดำเนินชีวิตตามแนวทางแห่งหลักธรรม อันจะอำนวยส่งผลให้แก่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้นอย่างยั่งยืน ซึ่งอาจจะเป็นคุณประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่นหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งสามารถที่จะนำหลักธรรมข้อนี้ไปประยุกต์ใช้ในสังคมต่อไปได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโคอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมในการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทำให้ทราบการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

3.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้ ต่างกัน

3.3 ทำให้ทราบแนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

3.4 สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ไปให้กับแก่องค์กรหน่วยงานภาครัฐ เช่น อำเภอ เทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ หรือหน่วยงานเอกชนที่เป็นบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ไปเป็นแนวทางการในประยุกต์ใช้กับพนักงานในหน่วยงานนั้น ๆ ได้

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยกำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional stratifies sampling) โดยใช้แบบสอบถาม(Questionnaire) เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยมีลำดับขั้นตอนวิธีการในการดำเนินงานการวิจัย ดังนี้

4.1 เลือกหัวข้อปัญหาที่จะศึกษาวิจัย ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เป็นคัมภีร์พระไตรปิฎกเฉพาะที่เกี่ยวกับหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์

4.2 กำหนดความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์การวิจัย กำหนดสมมติฐานของการวิจัยสร้างกรอบแนวคิดจากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลในงานเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นปัจจัยหรือตัวแปรที่ส่งผลต่อการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเนื้อหา ประชากร พื้นที่หรือระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

4.3 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คือ ความตรงเชิงเนื้อหา ค่าความสอดคล้อง (IOC) และทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในมนุษย์ตามหลักจริยธรรมพร้อมส่งเครื่องมือแบบสอบถาม ที่ผ่านการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญ ให้ทางคณะกรรมการจริยธรรมตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและขออนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการทดลองใช้ (Try Out) ค่าความเชื่อมั่น กับประชาชนในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน

4.5 นำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลที่บัณฑิตวิทยาลัย ฯ ออกให้ ไปขอความอนุเคราะห์ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลชิงโค ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม อธิบายให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างนั้นเข้าใจก่อน ๆ จะลงมือตอบแบบสอบถามกรณีมีประชาชนกลุ่มตัวอย่างนั้นสงสัยในแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.6 เมื่อได้เก็บแบบสอบถามจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างแล้ว หลังจากนั้นก็เริ่มจัดทำข้อมูลที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล นำมาแปลผลเพื่อหาบทสรุปและอภิปรายผลพร้อมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมในการทำวิจัยครั้งต่อไป

4.7 จัดทำรายงานวิจัยและสรุปเล่มวิจัย

5. ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา สามารถนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบการบรรยาย ได้ดังต่อไปนี้

5.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 5.1 แสดงค่าร้อยละ ของข้อมูลส่วนบุคคล

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	148	39.5
หญิง	227	60.5
รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
อายุ		
20-30 ปี	79	21.1
31-40 ปี	64	17.0
41-50 ปี	67	17.9
51 ขึ้นไป	165	44.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	116	30.9
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	92	24.5
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	60	16.0
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	107	28.6
อาชีพ		
เกษตรกร	48	12.8
รับจ้าง	164	43.8
ข้าราชการบำนาญ	30	8.0
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	71	18.9
อื่น ๆ	62	16.5
รายได้		
5,000 บาท	88	23.5
5,001-8,000 บาท	76	20.3
8,001-12,000 บาท	76	20.3
12,000 บาท ขึ้นไป	135	35.9

จากตารางที่ 5.1 จะพบว่า ประชาชนในตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.5) มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 44.0) รองลงมา อายุ 20-30 ปี (ร้อยละ 21.1) ระดับการศึกษา จบประถมศึกษา (ร้อยละ 30.9) รองลงมา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 28.5) อาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 43.7) รองลงมา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 18.9) รายได้ 12,000 บาท ขึ้นไป (ร้อยละ 36.0) รองลงมา 5,000 บาท (ร้อยละ 23.5)

5.2 การประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ตารางที่ 5.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนครจังหวัดสงขลา ในภาพโดยรวมทั้ง 4 ด้าน เมื่อ (n=375)

รายการ	ระดับการประยุกต์ใช้		
	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1. ด้านอุฏฐานสัมปทา (ความขยันหมั่นเพียร)	4.22	0.48	มาก
2. ด้านอารักขสัมปทา (การรักษาทรัพย์)	4.14	0.47	มาก
รายการ	ระดับการประยุกต์ใช้		
	$\bar{x}$	SD	ระดับ
3. ด้านกัลยาณมิตตตา (คบคนดีเป็นมิตร)	4.21	0.47	มาก
4. ด้านสมชิวิตา (ความเลื่อมใสชีวิตแต่พอดี)	4.24	0.46	มาก
รวม	4.20	0.39	มาก

จากตารางที่ 5.2 จะพบว่า ประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในด้านสมชิวิตา (ความเลื่อมใสชีวิตแต่พอดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านอุฏฐานสัมปทา (ความขยันหมั่นเพียร) ด้านกัลยาณมิตตตา (คบคนดีเป็นมิตร) และด้านอารักขสัมปทา (การรักษาทรัพย์) มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{x} = 4.24$, $\bar{x} = 4.22$, $\bar{x} = 4.21$, $\bar{x} = 4.14$ ตามลำดับ)

5.3 ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 5.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา และค่าสถิติทดสอบ t/F

รายการ	n	$\bar{x}$	SD	t/F	p-value
เพศ					
ชาย	148	4.21	0.42	0.101	0.920
หญิง	227	4.20	0.37		
อายุ					
20-30 ปี	79	4.23	0.42	1.003	0.391
31-40 ปี	64	4.24	0.43		
41-50 ปี	67	4.24	0.33		
51 ปีขึ้นไป	165	4.17	0.39		
ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษา	116	4.16	0.34	3.249	0.022*
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	92	4.14	0.42		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	60	4.31	0.43		
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	107	4.25	0.39		
อาชีพปัจจุบัน					
เกษตรกร	48	4.25	0.36	1.003	0.391
รับจ้าง	164	4.17	0.39		
ข้าราชการบำนาญ	30	4.28	0.36		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	71	4.29	0.40		
อื่น ๆ	62	4.12	0.41		
รายได้					
5,000 บาท	88	4.12	0.39	10.796	0.000*
5,001-8,000 บาท	76	4.24	0.37		
8,001-12,000 บาท	76	4.41	0.39		
12,000 บาทขึ้นไป	135	4.13	0.36		

จากตารางที่ 5.3 จะพบว่า ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ตามข้อมูลส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.21$ และ $\bar{x} = 4.20$ ตามลำดับ) ค่า $t = 0.101$ $p\text{-value} = 0.920$

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.23$, $\bar{x} = 4.24$, $\bar{x} = 4.24$, และ $\bar{x} = 4.17$ ตามลำดับ) ค่า $F = 1.003$ $p\text{-value} = 0.391$

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิต แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.16$, $\bar{x} = 4.14$, $\bar{x} = 4.31$, และ $\bar{x} = 4.25$ ตามลำดับ) ค่า $F = 3.249$ $p\text{-value} = 0.022$ มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิต แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี Scheffe's Method

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.25$, $\bar{x} = 4.17$, $\bar{x} = 4.28$, $\bar{x} = 4.29$, $\bar{x} = 4.12$ ตามลำดับ) ค่า $F = 2.254$ $p\text{-value} = 0.063$

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิต แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.12$, $\bar{x} = 4.24$, $\bar{x} = 4.41$, $\bar{x} = 4.13$ ตามลำดับ) ค่า $F = 10.796$ $p\text{-value} = 0.000$ มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิต แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี Scheffe's Method

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

จากการสำรวจประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 375 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป ระดับการศึกษา จบประถมศึกษา อาชีพรับจ้าง รายได้ 12,000 บาท ขึ้นไป มีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนิน

ชีวิตในภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ประชาชนมีความขยันหมั่นเพียรประกอบอาชีพ เห็นคุณค่าของทรัพย์ ใช้ปัญญาเลือกคบแต่คนดีโดยยึดหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

6.2 การประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสিংหนนคร จังหวัดสงขลา

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม 375 คน พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิงโค อำเภอสিংหนนครจังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

6.2.1 ด้านอุฏฐานสัมปทา ความขยันหมั่นเพียร พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตด้านอุฏฐานสัมปทา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) ได้แก่ 1. การทำงานใคร่ครวญใช้ปัญญา ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 4.32$) 2. การใช้ความรู้รอบรู้ในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา ($\bar{x} = 4.23$) 3) ความขยันหมั่นเพียรและมุ่งมั่นในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย ($\bar{x} = 4.22$)

6.2.2 ด้านอารักขสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการรักษาทรัพย์ พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตด้านอารักขสัมปทา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) ได้แก่ 1. การเห็นคุณค่าในการเก็บรักษาทรัพย์สินเงินทองที่หามาได้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ($\bar{x} = 4.18$) 2) การใช้จ่ายเงินที่หามาได้อย่างประหยัด ($\bar{x} = 4.18$) 3) การนำทรัพย์มาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.15$)

6.2.3 ด้านกัลยาณมิตตตา คบคนดีเป็นมิตร พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตด้านกัลยาณมิตตตา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$) ได้แก่ 1. การได้รับยกย่องสรรเสริญ ชมเชยเพื่อนกัลยาณมิตรเมื่อเห็นว่าทำดี ($\bar{x} = 4.27$) 2. การเตือนสติและแนะนำเพื่อนที่มีความสับสนเสี่ยงไปในทางไม่ดี ($\bar{x} = 4.24$) 3) การเลือกคบคนดีมีศีลธรรมจริยธรรม ($\bar{x} = 4.22$) 4) การเลือกคบคนที่จะช่วยเกื้อกูลแก่การทำงาน ($\bar{x} = 4.20$)

6.2.4 ด้านสมชีวิตา ความเลี้ยงชีวิตแต่พอดี พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตด้านสมชีวิตา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$) ได้แก่ 1. การใช้ทรัพย์ให้เกิดคุณค่าและมูลค่า ($\bar{x} = 4.30$) 2. การรู้จักทำงานหาเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต ($\bar{x} = 4.29$) 3. การจัดการทรัพย์สินตามความเหมาะสมสูงสุด ($\bar{x} = 4.28$)

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับประชาชนมีความคิดเห็นของการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิ่งโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 375 คน โดยใช้แบบสอบถามกับประชาชนในเขตตำบลชิ่งโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสมชีวิตา ด้านอุฏฐานสัมปทา ด้านกัลยาณมิตตตา ด้านอารักขสัมปทา ผลการศึกษาจึงมานำสู่การอภิปรายผล ดังนี้

โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิ่งโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่า ประชาชนในชุมชน สังคม และในเขตตำบลชิ่งโค ได้รับการอบรมและฝึกให้มีการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีคุณภาพจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกลิงเกียรติ อาภาพร โชติวงศ์ ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถะในคัมภีร์พระพุทธศาสนา เถรวาท” ผลจากการวิจัยพบว่า หลักทฤษฎีธัมมิกัตถะมี 4 อย่าง คือ 1. อุฏฐานสัมปทาความถึงพร้อมด้วยความขยันหมั่นเพียร 2. อารักขสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยการรักษา 3. กัลยาณมิตตตา ความเป็นผู้มีมิตรที่ดีงาม 4. สมชีวิตา ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสมพอเพียง หลักดังกล่าวมานี้จะต้องมีอิทธิบาท 4 คิหิสุข 4 และสัมมปธาน 4 เข้าประกอบด้วยจึงทำให้การแสวงหาทรัพย์และการใช้จ่ายทรัพย์เป็นไปอย่างถูกต้อง และเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

7.1 ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิ่งโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตตำบลชิ่งโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน คือ ประถมศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรีหรือสูงกว่า จึงทำการทดสอบค่าความแปรปรวนเท่ากับ $p\text{-value} = 0.022 < 0.05$ อย่างมีนัยสำคัญ แสดงค่าความแปรปรวนไม่เท่ากัน ซึ่งมีอย่างน้อย 1 กลุ่มไม่เท่ากับกลุ่มอื่น จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันคือ 5,000 บาท, 5,001-8,000 บาท, 8,001-12,000 บาท, 12,000 บาทขึ้นไป ทดสอบค่าความแปรปรวนเท่ากับ $p\text{-value} = 0.000 < 0.05$ อย่างมีนัยสำคัญ แสดงค่าความแปรปรวนไม่เท่ากัน ซึ่งมีอย่างน้อย 1 กลุ่มไม่เท่ากับกลุ่มอื่น จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของการนำหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ก็เพื่อสร้างความมั่นคงถาวรอย่างยั่งยืนของประชาชนในเขตตำบลเชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยเน้นหลักวิธีการดังนี้

8.1.1 ไม่ว่าจะหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ควรจัดกิจกรรมอบรมส่งเสริม ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมที่นำมาดำเนินชีวิตให้กับประชาชน เพื่อที่จะสามารถนำไปเป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง

8.1.2. ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือนายกอบต. นำผลความรู้ที่ได้จากการอบรมเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมที่นำมาดำเนินชีวิตของประชาชน นำไปถ่ายทอดส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพ ให้กับประชาชนภายในชุมชนตำบลรู้จักการไขแก้ปัญหและสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นมาได้ด้วยตนเอง

8.1.3 นำผลที่ได้ในครั้งนี้นั้นมาบูรณาการให้กับชุมชนภายในตำบลที่ทำการวิจัยในครั้งนี้เป็นลำดับแรก เมื่อได้ผลเป็นที่พอใจแล้วแล้ว หลังจากนั้นก็นำผลนั้นไปเพิ่มศักยภาพและบูรณาการให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานอบต. โรงเรียน ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนนั้นมีความรู้ความสามารถในการที่จะนำหลักธรรมนี้ไปดำเนินชีวิตได้อย่างยั่งยืนและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในชุมชนนั้นได้

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

ในระดับครัวเรือนและในระดับสังคม

8.2.1 ยึดหลักอุฏฐานสัทธานในการดำเนินชีวิต คือ มีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่การงานโดยชอบธรรม ประกอบอาชีพอันสุจริต มีการวางแผน การทำงานตามขั้นตอน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนเกิดความชำนาญ รู้จักใช้ปัญญาสอดส่องตรวจตรา หาอุบายวิธี สามารถจัดการดำเนินการให้ได้ผลดี ไม่ทอดทิ้งในกิจการงานทั้งปวง

8.2.2 ยึดหลักอารักขสัมปทาในการดำเนินชีวิต คือรู้จักเก็บรักษาโภคทรัพย์ และผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรม ด้วยกำลังงานของตน ไม่ให้เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสีย จัดสรรทรัพย์ให้เป็นส่วน ๆ ทั้งรายรับ รายจ่าย และบำรุงเลี้ยงสมณะ ชีพราหมณ์มีผู้ศัลทรงธรรม ตามสติกำลัง

8.2.3 ยึดหลักกัลยาณมิตตตาในการดำเนินชีวิต คือรู้จักกำหนดบุคคลที่เป็นกัลยาณมิตร เป็นสัตบุรุษ ผู้ทรงคุณมีศรัทธา ศีล จาคะ และปัญญา

8.2.4 ยึดหลักสมชีวิตาในการดำรงวิถีชีวิต คือพอเพียง พอประมาณอย่างมีเหตุผล มีปัญญามีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันโลก ใช้ชีวิตไม่ฟุ้งเฟ้อจนเกินไป ไม่ประหยัดจนเกินงาม หลีกเว้นจากอบายมุขทุกชนิดไม่คบคนพาลหมั่นเสวนากับบัณฑิต อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม ตั้งตนไว้ชอบ ดำเนินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

8.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นแนวทางหรือมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

8.3.1 ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเพียงเรื่องแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในการประกอบอาชีพเท่านั้น แต่ยังสามารถขยายไปยังหลักธรรมในหมวดอื่น ๆ เช่น หลักพรหมวิหาร 4, จักร 4, สัมปยุตธรรม 7, มรรคมงคล 8, สังคหวัตถุ 4, อปทานิยธรรม 7, และทิศ 6 เป็นต้น

8.3.2 ควรศึกษาหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์มาใช้ในการบริหารจัดการเศรษฐกิจชุมชนกับชุมชน ต้นแบบอื่น และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน เพื่อจะได้รับผลการศึกษากว้างขวางมากขึ้น

8.3.3 ควรศึกษาหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในฐานะเป็นรากฐานของเศรษฐกิจชุมชนแบบพอเพียงต้นแบบในสังคมไทย

8.3.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์มาใช้ในการบริหารเศรษฐกิจชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

9. บรรณานุกรม / เอกสารอ้างอิง

- มนูญ มุกข์ประดิษฐ์. (2545). *ทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุพัตรา สุภาพ. (2521). *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ รุ่งวิสัย. (2526). *ปัญหาสังคม*. เชียงใหม่ : ดวงตะวันการพิมพ์.

10. คำขอบคุณ

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสิริธรรมาภิรต, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช และคณาจารย์ในสาขาวิชาสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ ที่ได้ให้ความเมตตาชี้แนะแนวทางในการศึกษาต่าง ๆ รองศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ตริทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร. สุปรียา ชำนาญพุดผิพร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษาตลอดจนตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาสารนิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีตลอดมา ผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และกรุณาให้ความรู้และคำแนะนำตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยในครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา